

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגלה ומתפאר שם הצדיק יותר מתגלה ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב', סז)
טוב להגיד ולשיר **נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם** לזכות לכל הישועות

שבת תרומה

||| **זהב וכסף ונחשת ...** (שמות כה, ג')

וזה בחינת מלאכת המשכן שנצטוו אחר מעשה העגל, כי המשכן הוא בחינת הקדשה הגבה, בחינת איה שזוכין למצא על ידי הבקשה והחיפוש שמחפשיין ומבקשיין בעת שרחוקין מן הקדשה והולכין נע ונד ומטלטל. כי המשכן לא היה לו קביעות מקום ואז הייתה כביכול בחינת הקדשה מטלטלת ולא נודע איה מקום כבודו, רק במקום אשר ישכן שם הענן שם יחנו בני ישראל. ויש אשר יהיה שם הענן וכו', כי אלמלא לא חטאו ישראל היו נכנסין לארץ ישראל מיד ששם עיקר קביעות מקום קדשות ושם עיקר התגלות כבודו יתברך, כי שם כל העשרה קדשות שהם בחינת עשרה מאמרות שבהם ברא העולם בשביל כבודו יתברך, אך על ידי שחטאו בעגל שהוא עבודה זרה, שהוא מקומות המטנפים, ונפלו מאד ונתרחקו מכבודו יתברך מאד, על כן היה תקונם על ידי בחינה הנ"ל, על ידי בחינת איה כנ"ל, שעל ידי זה מחיין את עצמן אפילו אם נופלין לעבודה זרה, שהוא מקומות המטנפים כנ"ל.

וזה בחינת מלאכת המשכן שצוה ה' יתברך שיבנו משכן מכסף וזהב ונחשת ושאר חפצים של חל, אשר על ידי רבוי הכסף והזהב עשו את העגל, כמו שכתוב: "ודי זהב" כמו שפרש רש"י שם. וצוה עליהם ה' יתברך שבמה שקלקלו בו יתתקנו ושיחפשו ויבקשו הקדשה שם דייקא וכל איש יבקש ויחפש אם נמצאו אצלו כסף וזהב וכו' ויביאו אותו למלאכת המשכן ועל ידי זה דייקא בנו את המשכן שהלך עמהם ממקום למקום. ובכל מקום שעמד שם, קנה קדשה גבה שם, והיו נוהגים שם כל הדינים הנוהגים בבית המקדש. וזר היה אסור לכנס למקום שעמד שם המשכן וכל הדינים.

ואחר כך כשפרקו את המשכן משם היו מתרים כל הזרים ואפילו טמאים לכנס לשם, כי זאת הקדשה הוא בבחינת איה, בחינת איה מקום כבודו, כי הוא קדשה גבה ונעלמת מאד עד שאי אפשר לידע מקומו איה, רק במקום שזוכין למצאו כפי הבקשה והחיפוש, שם זוכין שיתגלה קדשתו. ועל כן לא היה להמשכן מקום קבוע, כי הוא בבחינת איה מקום כבודו כנ"ל. ועל כן נבנה המשכן מכסף וזהב ושאר חפצים שהם עסקי חל וכנ"ל. ועל כן ל"ט מלאכות שבהם כלולים כל המשא ומתן והעסקים, ממשכן גמרינו, כי קדשת המשכן הוא בחינת הקדשה הגבה שהיא בחינת איה, שזאת הקדשה נעלמת במשא ומתן ול"ט מלאכות בכסף וזהב ושאר חפצים כנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות גביות חוב מהיתומים ג' - ז')

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

רבנו נכנס לארץ ישראל, הוא היה כולו מדבר כזה. הוא אמר: "כל היהודים, כל ישראל צריכים לבוא לארץ ישראל, לגור בארץ ישראל!", איך אפשר? וזה נעשה עכשיו, כל ישראל באים לארץ ישראל, יבואו, יבואו, יישארו כל הגויים בלא יהודים, אז יתביישו כולם. כל התיירים מתפלאים מאד, לא רואים בכל העולם דבר כזה, אור כזה ואוויר כזה וטעם כזה בפירות לא רואים בכל העולם...

... כל אחד צריך ישועות, יש לו צרות - "איך אומרים?", הוא אמר "נח"... להגיד, שיצאו מן הצרות, תגיד עוד פעם, תגיד עוד פעם, יהיה זמן שכל העולם ישירו "נח", בכל השווקים, בכל מקום, איה שילך עם ניגון "נח", כי כל הניגונים טוב על "נח", כל הניגונים שבעולם...

... שלא נוכל לחיות ולא לאכול, איך אנחנו יכולים לנוח ולישון? בצער, בצרות כאלה של עם ישראל... אני ראיית עם רבי ישראל (קרדונו), ואני גם כן, אני הרגשתי מקודם יותר מהיום הצרות, אם מצאתי מישהו שרוצה להתקרב לרבנו, מסרתי את נפשי, לא הסתכלתי על פרנסה, על המשפחה,

אין רחמנות יותר גדול מזה! גם רבנו הקדוש הזהיר אותנו להדפיס ולהדפיס, ולהדפיס. וגם רבי נתן נתן את זה, ביום עשרה בטבת, לפני יציאת הנשמה, הוא דיבר מזה ואמר: "שייתנו כל מה שיש להם, כסף, טרחה, עבודה, הכל בשביל להדפיס, דף אחד מספרי רבנו יעקור את כל הרע מן העולם, כל החושך מן העולם..." בשביל זה, אנחנו צריכים למסור נפשנו, להכניס את רבנו בעולם: הוא מהפך, "יש עניין שנתהפך הכל לטובה"..." מה שזכינו, היה מעט אפילו מחסידי ברסלב לא הבינו כולם... הם הבינו מה שרבי נתן הבין? הוא ידע מרבנו, וזה נורא מאד...

מכתב

(ספר אבי הנחל ב' - מכתב י')

... לכבוד מחמד עיני, שהתנוצץ בלבו רוח חכמה ובינה להבין האמת הקים לנצח להחזיר הכל למוטב, וכל תיקון העולם בשלמות תלוי בו. חתימה טובה לחיים ולברכה ולשלום עד אין קץ.

התרומה ששלחת לי קבלתי במועדו ובזמנו ונתתי לצדקה עבורך והתפללתי לה' יתברך שיצליח דרכך שהלכת במסירת נפש עבור טובת ישראל. ישלם ה' פעלך הטוב חיים בריאים חיים חדשים עד

העולם, ברוך הגומל חסדים טובים ברוך הטוב והמיטיב ברוך רופא חולים, אברך את ה' אשר שם נפשך בחיים ולא נתן למוט רגליך. ה' יתברך יודע שכל כוונתי וגם כוונתך בעניין הקשר והעסק שלנו הוא רק לשם ה' באמת, שנוכה להגיע אל התכלית הטובה שרוצה רבנו ז"ל להביאנו אליו עד שנוכה לשבר כל המניעות לחיות בע"ה.

הריני בזה מוכן למלאות עצם תשוקתך לשמע דברי אמת הנובעים מהנחל נובע שמביא לידי מעשה אשר אין למעלה הימנו. על-ידי צדקה וחסד מכניעין חכמות

חיצוניות וזוכין להשגת אלקות. על-ידי צדקה זוכה להכניע הגוף לגבי הנפש, החמר לגבי הצורה, הסכלות לגבי השכל, ויוצא מחשך לאור, ממות לחיים, מבהמה לאדם, ונתבטלין חכמות חיצוניות וכל החכמות של הבל ושקר לגבי חכמות התורה שהיא החכמה האמתית, ונתבטל השכחה וזוכה לזכרון ומבטל הדין והחשך, וממשיך חסדים בעולם.

הצדקה שנותנים לתלמידי חכמים גדולה ויקרה מאד, ואין עברה יכולה לכבותה.

צדקה מצילה מהרהורי ניאוף בחינת סטרא דמותא. צדקה היא תיקון לפגם הברית.

צדקה לעניים הגונים הוא תיקון גדול מאד לפגם הברית. צדקה מציל מעברות.

על-ידי צדקה נמשך דעת. צריך שיהיה לו רחמנות הרבה לעשות חסד, ועל-ידי זה מעורר למעלה כל הי"ג מדות של רחמים, ועל-ידי זה מכניע ומבטל המחבלים שנעשו על-ידי עוונותיו, כי הקדוש ברוך הוא מוחל עוונותיו על-ידי זה ומעבירים ראשון ראשון.

על-ידי צדקה לצדיקים אמתיים ולעניים הגונים, על-ידי זה נעשין גרים ובעלי-תשובה, ועל-ידי זה משלימין השכל וזוכין לראות אור הצדיק, ועל-ידי זה זוכין ליראה ואהבה.

על-ידי צדקה נתרומם המוחין. האמת עד לעצמו, ובודאי החפץ באמת לאמתו ומבטל כבוד עצמו לגמרי ואינו רוצה להטעות את עצמו אז יכול לידע ולהבין האמת היטב.

נחמן ... זה שיש לו חסד סיניאן
אסתף - פנין זה שיש לו

כי התורה בכל אדם ובכל זמן והוטב בעיני מאד שמצאתי רמז גדול לנסיעתי מבאר בתורה בפרשה הזאת ואז התחלתי לחשב בדעתי איזה עניין וטעם לזה מה שצריכין לסבב דייקא הדרך כשרוצין לבוא לארץ ישראל אבל עדיין לא מצאתי טעם נכון ומבאר היטב, רק מרחוק נראה איזה רמזים לזה ודברתי מעניין שיחה זאת בסגדת ליל שבת לפני העולם, איך שמבאר בתורה שלבוא לארץ ישראל צריכין לסבב הדרך, והם לא הבינו מה כוונתי כי לא ידעו שבדעתי לנסוע לארץ ישראל בנסיעה הזאת.

(עצות המבוארות – פורים, ב')

עצות ותפילות

✿ פורים הוא הכנה לפסח. היינו שעל ידי מצוות ושמחת פורים כראוי, זוכים להנצל מחמץ בפסח, וזוכים לקיים כל מצוות הפסח כראוי. (עצות המבוארות – פורים, ב')

● ועורנו והושיענו להתענות תענית אסתר קודם פורים בקדשה גדולה, ולומר סליחות בכוונה גדולה, ולצוק ולזעוק אלך מאד מאד. ותפתח את לבבי שאזכה להרגיש כאב עוונותי באמת בלבי, ועצם צרת נפשי אשר אין לשער, עד שאזכה לזעוק זעקה גדולה ומרה כראוי לי לזעוק לפי רבוי עוונותי ופשעי העצומים, ופגמי הגדולים והרבים מאד, עד אשר יתעוררו רחמיך עלי באמת, ותמחר להושיעני ולגאלני ממני בעצמי, ותעשה את אשר בחקיק אלך ואת מצוותיך אשמור באמת ובלב שלם. אבי מלכי יוצרי ובוראי ועושי, הורני הדרך איך להתחיל מבחינת קדשת פורים, כאשר רמות לנו על ידי חכמיך הקדושים, עורני בדרך נס וישועה נפלאה ונוראה, בדרך חידוש נפלא ונורא, באפן שאזכה מעתה לשוב אלך בתשובה שלמה באמת. ואזכה להתחיל מחדש התחלה שלמה ואמתיית בכל לב ונפש בעבודתך באמת, ותורני ותלמדני באמת ממה להתחיל ובאיזה דרך ועצה אזכה לשוב אלך באמת:

● רבנו של עולם, גדל העצה ורב העלילה, תקנני בעצה טובה מלפניך והושיעני מהרה למען שמך, באפן שאזכה מעתה לתשובה שלמה באמת כל ימי חיי, ולא אסור מעתה מרצונך ימין ושמאל. ואזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתך באהבה, ולקיים כל המצוות וכל הדברים שבקדשה, ולעשות כל דבר ודבר במועדו ובזמנו, והכל אעשה יפה בעתו בקדשה ובטהרה גדולה. ותחזקני בשמחה וחדוה תמיד. ואזכה בכוח הצדיקים האמתיים לגרש ולבטל ממני ומכל ישראל קליפת המן עמלק ימח שמו, ולהמשיך עלי קדשת הנס והישועה של פורים. ותרחם עלינו בכל דור ודור ובכל שנה ושנה, שנוכה לשמוח מאד מאד בימי הפורים בשמחה גדולה

וחדוה רבה ועצומה, ונוכה לקיים מצוות קריאת המגילה הנדסה ובטהרה גדולה ובשמחה רבה ועצומה; ונוכה להתבונן גדול עוצם הנס הנפלא והישועה הנוראה והעצומה הזאת, ולפרסומי נסא בפני כל עם ועדה, ונוכה לקיים מצוות משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים, ומצוות סעודת פורים בשלמות גדול ובשמחה רבה ועצומה.

● ונוכה לקיים מצוות השכרות של פורים כאשר צוונו חכמינו זכרונם לברכה; ותעורנו ותשמרנו שלא יזיק לנו השתיה והשכרות של פורים כלל, לא בגוף ולא בנפש, ולא נזיק שום אדם ולא שום דבר על ידי השכרות, רק נזכה על ידי השכרות של פורים לבא לתוך שמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה מאד, לתוך שמחה של פורים, אשר אז מאיר הארה נפלאה ועצומה שהוא הארת מרדכי, אשר אין דוגמתה בכל ימות השנה.

● ואזכה להיות שמח בכל לב, ולשמח גם אחרים, לשמח כל ישראל עמך בשמחת פורים בחדוה רבה ועצומה מאד מאד, נגילה ונשמחה בישועתך בשמחה אמתיית, באופן שיהיה לך נחת ולרצון, ותקבל שעשועים גדולים משתייתנו ושמחותינו בפורים הקדוש; ונוכה גם עתה בכל שנה ושנה להנס הגדול והישועה הנפלאה של פורים, להכניע ולגרש ולעקור ולבטל מאתנו קליפת המן עמלק וזוהמתו הגדולה, ולמחות שמו וזכרו מן העולם, ולטהר עצמנו מזוהמתו בקדושה ובטהרה גדולה, ולהמשיך עלינו קדושת מרדכי ואסתר. ונוכה להמשיך שמחת פורים על כל השנה כולה, לשמוח תמיד בך בשמחה וחדוה רבה באמת, ועל ידי זה נזכה לקדושת וטהרת הפרה אדומה, ולקדושת פסח באמת. ונוכה להיות בשמחה תמיד, ויקויים בנו מקרא שכתוב: כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי (לקוטי תפילות ב' – מתוך תפילה לז):

שמחה וזיו

החפץ באמת מוסרין לו מלאך של אמת ואז זוכה לידע האמת. ישראל עם קדוש, צריכין מנהיג אמתי שיהיה לו רחמנות גדול עליהם, ועיקר הרחמנות הוא להאיר בהם הדעת ולהוציאם מעוונות הבאים על-ידי הרוח שטות, כי זה עיקר הרחמנות. ואפילו כשהנשמה מסתלקת למעלה למעלה עיקר שלמותה שתהיה למטה גם-כן, ועל-כן צריך להשתדל להשאיר דעתו אחריו בעולם הזה שיאיר בהם דעתו, וצריך שיהיה לו בחינת כל, שיוכל להאיר הארת הדעת בדרי מעלה ודרי מטה. כי צריך להראות להגדולים, בחינת דרי מעלה, שעדיין אינם יודעים כלל בידיעתו יתברך, בחינת 'איה מקום כבודו', ולהפך, לדרי מטה שהם בחינת בני-אדם השוכנים בשפל המדרגה התחתונה, בתכלית ההסתרה מאד חס ושלום, צריכין לעוררם ולהקיצם שלא יתייאשו חס ושלום ולגלות להם כי ה' יתברך בכל מקום עמם ואצלם וקרוב להם מאד, כי גם שם נמצא ה' יתברך כי מלא כל הארץ כבודו.

עיקר שמחתו ותענוגיו יתברך, כשמחזירין בתשובה את הרחוקים מאד, והצדיק האמת עוסק בזה תמיד לעורר בני-אדם משנתם ולהחזירם בתשובה. וביותר עוסק בתיקון זה לאחר הסתלקותו, להמשיך עלינו השכל העליון העמק והגבוה מאד של הצדיק האמת שיוכל לרפאות החולה והרחוק ביותר. ה' יתברך הקדים רפואה למכה, ולמחיה שלח אלקים לפנינו את הצדיק האמת הגדול במעלה מאד שעל-ידו כל החיות והקיום של ישראל עכשו.

דע אחי, שכל דברי רבנו ז"ל הם מעיני הישועה, כמו מעין שאינו נפסק לעולם, כן דבריו חיים וקיימים נחמדים ונאמנים לעד ולעולמי עולמים ועצותיו וישועותיו אינם כלים לעולם, ותמיד תוכל לחזק עצמך בדבריו הנוראים איך שהוא, כי הוא מאיר בנו גדלת הבורא יתברך וחסדו ורחמיו הגדולים והמפְרָבים אשר בהם נגילה ונשמחה מכל המקומות שאנחנו שם. ואדרבה, כל מה שאני יודע מגריעותי יותר, גדלה וגבה השמחה ביותר ויותר, שגרוע כזה ידע מקדשה כזאת מנעימות כזה מנפלאות כאלה, כי לא דבר ריק הוא מה שה' יתברך הפליא עמנו בדורותינו אלה על-ידי הצדיק האמת, מה שאי אפשר לשער ולבאר, כי מאד עמק עמק העסק הזה, ובוה אני רואה חסדו וישועתו גם עלי בעצם פחיתותי, כי הלא היה יכול להיות לפי גריעותי שגם אנכי הייתי חס ושלום עוסק לקרע ולבזות ספריו הקדושים, ועתה אני עוסק ללמד אותם ולידע מנעימות כזאת המחיה גם אותי בכל מקום אשר אני שם. ובדרך זה יכולים להחיות את עצמו ולשמח את עצמו בכל עת אפילו אם יעבר עליו מה חס ושלום.

ה' יתברך יעלה וירומם מולך והצלחתך למעלה למעלה בזה ובבא. המזכירך תמיד לטובה. ישראל דב אודס

סיפור

סיפור (ספר ימי מוהרנ"ת חלק ב' – סימנים ל-לא) © ... גם בשבת בבקר היה אצלי רך בשנים אחד ושמו שמואל שהיה יכול לנגן היטב, ונגן לפנינו הרבה וגם הוא נמשך אחריו מאד ודבר עמי קצת ביום ראשון בבקר בתשוקה גדולה וכסופין נמרצים להתקרב לאמת, אך גבה טורא בינו לבנינו כי רחוק ממנו הדרך והמתנגדים רבים שם מאד, ובפרט אביו הוא מתנגד גדול מאד, אבל אף על פי כן טוב לפנינו שיש לו הכרות קצת עמנו כי גם זה לא יאבד לעולם: © והנה בליל שבת שירה בא על דעתי מעניין הפרשה שמדברת מנסיעה לארץ ישראל כי הפרשה מתחלת ויהי בשלח פרעה את העם וכו', דהיינו שיצאו ישראל ממצרים וזה ידוע שכל יציאת מצרים היה לבוא לארץ ישראל, כמו שכתוב (שמות ג) "אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ טובה" וכו' וכן הפרשה הזאת מדברת תכף מעניין הדרך לארץ ישראל כמו שכתוב שם ולא נחס אלקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא, לארץ ישראל שהיו הולכין לשם כפרוש רש"י וכו' וכל עניין הפרשה זאת מצאתי בה היטב כל עניין נסיעתי לארץ ישראל כי מבאר בפרשה הזאת שצריכין לסבב הדרך לבוא לארץ ישראל כמו שכתוב ולא נחס אלקים דרך וכו', ויסב אלקים את העם דרך המדבר ים סוף, כי גם אנחנו הסב אלקים אותנו כי דרכנו הישר לארץ ישראל הוא דרך אדעס, וקהלת-קודש אדעס קרובה לנו לקהלת-קודש ברסלב, ובכל יום ויום מצויים עוברים ושבים הרבה מברסלב לאדעס כי כל המשא ומתן של רב העיר ההיא ושבסביבותינו הוא באדעס ואני הכרחתי לסבב הדרך לאדעס כל-כך הרבה דרך קאמינקע וטשערין וטשירקאס וקרימינטשאג וכו' עד שבאתי לאדעס,